

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı **Sayın Efkan ALA** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İktüzüğünün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

Türkiye Cumhuriyet Anayasası, tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve bu Sözleşmeyi yorumlayan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, kararlı vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini ve bu çerçevede ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını güvence altında almaktadır. Fakat iktidarın uygulamalarına muhalif nitelikteki tüm toplumsal hareketler, hukuk devleti anlayışından uzak biçimde orantısız şiddet kullanılarak bastırılmaktadır. Bu şiddet unsurlarından biber gazı ve gaz kapsülü vs kullanılmaktadır. Öte yandan, Maraş'ın Pazarcık ilçesinde Alevilerin yaşadığı Sivricehöyük (Terolar) bölgesine yapılacak mülteci kampına karşı 3 Nisan'da düzenlenen gösteride askerlerin gaz bombaları ile saldırması sonucu gazdan etkilenerek hastaneye kaldırılan 82 yaşındaki Mor Ali Kabayel, yaşamını yitirmiştir. Müdahale sırasında rahatsızlanarak hemen özel bir hastaneye kaldırılan, ancak doktor olmadığı için Kapıçam Necip Fazıl Kısakürek Devlet Hastanesi'ne sevk edilen Kabayel, 5 Nisan günü sabah saatlerinde yaşamını yitirmiştir.

İktidarınız döneminde yaşamını kaybeden ve yaralanan kişilerin giderek artan sayısı, meslek örgütlerinin raporları, uluslararası akademik çalışmalar dikkate alındığında biber gazının insanlar, hayvanlar ve doğa üzerinde ölümcül sonuçlar doğuran bir yöntem olduğu açıkça belirtildiği halde, biber gazının toplumsal eylemlerde çok yoğun bir şekilde kullanılmasına devam edilmektedir.

4796

Bu bağlamda,

- 1- Biber gaz kullanımı nedeniyle yaşamını yitiren, organlarını kaybeden, beyin travması geçiren kaç yurttaşımız vardır? Biber gazı kullanımı nedeniyle 82 yaşındaki yurttaşımız Mor Ali Kabayel'in yaşamını yitirmesinin sorumlusu kimdir?
- 2- Kaç güvenlik görevlisi toplumsal olaylarda "kimyasal gaz" kontrolsüz ve aşırı bir şekilde kullanımı sonucu gerçekleşen yaşam hakkı ihlalinin sorumluluğu tutularak adli soruşturmaya uğramıştır?
- 3- Kaç kişi bu soruşturmalar sonucu adli ya da idari cezalara çarptırılmıştır? Var ise soruşturma açılan kişi sayısı kaçtır? Soruşturmalar hangi aşamada?
- 4- Bu soruşturmalar sonucunda, açığa alınan kamu görevlisi var mıdır?
- 5- Biber gazının yanı sıra gösterilerde kullanılan kimyasal içerikli suların, elektroşok aletlerinin ve plastik mermilerin kullanımının da yasaklanması veya silahlı ve açık biçimde şiddet içeren araçların kullanılmaması, Bakanlığınız tarafından değerlendirilmekte midir?
- 6- Askere orantısız ve aşırı güç kullanma yetkisi kim tarafından verilmiştir? Halkın can güvenliğini korumakla mükellef kolluk memurlarının sivil halkın can güvenliğine kastetmelerinin nedeni nedir?
- 7- Maraş yurttaşlarına atılan biber gazının türü nedir? Sağlık açısından ciddi tehlikelere ve ölümlere yol açan bu muhteviyatın kullanılması konusundaki talimat kime aittir?